

HAJDÚFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELMÉRŐ SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
Szerkesztőség T. 3 47. • Kiadóhivatal T. 3-48

Debrecen város egész magyar közönsége hazafias lelkesedéssel, méltó fénnel ünnepelte meg március idusát

Az ifjuság és a társadalmi egyesületek ünnepei

(A Hajdúföld tudósítójától.) A magyar törvényhozás csak nemrégiben emelte arra a piederstátra március 15-ike emlékét, melyen eddig is élt a magyar szivekben s a magyar nemzet most először ünnepelte úgy március idusát, mint hivatalos nemzeti ünnepet. Ez is hozzájárult ahoz, hogy Magyarországon és Debrecenben 1928-ban olyan lelkesedéssel és olyan ünnepi külsőségek között ülték meg a nagy magyar ünnepet, mint talán még soha nyolcvan esztendő óta. Budapesten, a vidéken és Debrecenben az emberek tizezrei köszöntötték áhítatos szívvvel a nagy

napot.

Debrecenben minden házon nemzeti lobogó lengett, minden templomban Istentiszteletet tartottak, az üzletek legnagyobb része zárva volt, a hivatalokban szünetelt a munka s a márciusi hazafias ünnepeken — melyeknek száma Debrecenben túlhaladta a százat, — szokatlanul nagy publikum vett részt. Az iskolákban is egymást érték a szebbnél-szebb ünnepélyek és hazafias előadások. Mindenről beszámolni helysükre miatt teljes lehetetlenség volna, a fontosabbokról a következőket jelentik a Hajdúföld munkatársai.

Ünneppé dicsőült március 15-ike forrasszon össze minden magyar érzést, kovácsoljon össze minden magyar akaratot, hogy érzés és akarat szentegységgé olvadva egyenesse a jövődő utját, mely ahhoz a dicső naphoz vezet, melyen március Idusa nemcsak a csonka, hanem a Nagymagyarország nemzeti ünnepe lesz.

Magyarok ezért ünnepeljétek,
Ezért imádkozzatok
És ezért dolgozzatok.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó szavak után Besse Miklós Werbőczy-levente, a Csokonai-színház tagja szavalta el a Talpra magyart hatalmas lendülettel és kifejező erővel. Óriási sikert aratott vitéz Kolosváryné, Voith Ilonka szereplése, aki Rácz Jancsi kísérete mellett Marschalkóné—Gyóni: „Rab magyar imája” című gyönyörű műdalát adta elő nemes művészettel és magyar lélettől telített érzés-festéssel. Az ünnepi beszédet dr. Kovács Andor egyetemi professzor mondta. Tudományosan felépített és költői szépségű szónoklata magával ragadta a hallgatóságot.

Dr Kovács Andor ünnepi beszéde

A ma újra ránk virradt március 15-e sokban különbözik az eddigi március 15-étől, amelyeket nekünk már megérni adatott.

Azoknál persze, amelyeket valamikor Nagymagyarország boldog éveiben értünk, sokkalta szomorubb ez is. Hiszen akkor Pozsonytól Brassóig zugott a Talpra magyar!

De viszont azoktól, amelyet a mai gyászoló hazában virradtak ránk, ez a mai talán már reményteljesebb. Mert úgy érezzük, hogy mégis csak pirkad a magyar ifjuság hajnala.

Hazánk angol barátja, kinek nevét — úgy érzem — kötelesség ez ünnepen felemlíteni, felelőre már egész Anglia és Északamerika érdeklődését a porba tiprott magyar ügyre iránt.

Kovács Andor professzor ezután hoszasan és rendkívül alaposan ismertette Rothermere akcióját s rámutatott annak nagy eredményeire, majd így folytatta beszédét:

— Reményteljesebb helyzetünk azért is, mert most már a Népszövegségnél, amelynél pedig a magyar sors vesszőfutásánál alig volt egyéb, szintén javunkra kezd változni a kép. Ezt természetesen elsősorban a mi „nagy öreg ember”-ünknek Apponyi Albert grófnak köszönhetjük. Említsük meg tehát a legnagyobb egyetem ez ünnepén az ő nevét is mélyeséges hálával és szeretettel.

E két jelenségen kívül persze valami

sok örvendetes jel egyelőre nem mutatkozik a magyar égen.

Éljük egy megtörpített ország törpe

kön Széchenyivel, a legnagyobb magyarral s Kossuth Lajossal, a nemzet bálványával, mindannyian át is érezték, hogy az új boldog Magyarország előkészítéséből mindenkinek önzetlen közremunkálással kell kivennie a részét!

A mai kép — valljuk meg — sokkal kietlenebb!

Am én mindezek dacára is hiszem, hogy egy olyan nemzetben, mint a magyar, amely ezer esztendő vi-szontagságait annyi balszerencse ellenére is leküzdötte, —

Van abban élni

Hit jog és erő

Hiszen ne feledjük, letargikus, gyáva korszakok — a mai magyar jelen kétségtelenül ilyen — más nemzetek történelmében is előfordulnak. A nemzetek életében azonban nem a jelen a fő. Hisz a jelen különben is csak röpke pillanat, szellő, mely „míg csókolódtok, or-cádat legyintve elrepül...” Egy nemzet multjában és jövőjében él!

Nekünk pedig arra, hogy, multunkra büszkének lehessünk, minden jogcímünk megvan. S az a nemzet, amely ily históriára mutathat vissza, ez a nemzet igenis életerős, az a nemzet még nagy feladatokra képes,

az a nemzet még bizalommal tekinthet az új ezredév elé.

S ezután itt van a magyar jövő, a magyar ifjuság!

Az a magyar ifjuság, amely igenis hű maradt a magyar fogadalmakhoz, a magyar ábrándokhoz!

És én, látva egyfelől ezt a magyar ifjuságot, gondolatban pedig másfelől visszaidézve Apponyi Albert nemes alakját, feledek a sivár jelent s lelkem egész meggyőződésével hirdetem, hogy:

Hol ily tűz az ifju s ily ifju a vén,
Nem lehet a nemzet, nem, élve

halott...

Isten áldja hát a mi ifjainkat! Áldja meg a tudományunk s a hazának szeretetével! S akkor a haza, kedves ifju barátaim, Önökben és Önök által, újra felvirul!

Az ünnepélyt a Városi Dalegylet gyönyörű intonálásában a Himnusz hangjai fejezték be.

A vármegyeházán lezajlott ünnepély után a bajtársi egyesületek a Kossuth-szoborhoz vonultak, ahol Besse Miklós szavalta a Talpra magyart, majd Hinkó Ferenc koszorúta meg a szobrot emelkedett hangú beszéd kíséretében.

A közönség ezután elénekelte a Himnuszt s a bajtársi egyesületek a nagytemplom előtt diszlelésben elvonultak a vezérek tiszteletére.

Az Egyetemi Kör ünnepélye

Lélekemelő ünnepséget rendezett a debreceni Egyetemi Kör délután fél 3 órakor a kollégiumi Petőfi-szobornál. A rendezőség a nagy érdeklődésre való tekintettel, amennyiben már napokkal ezelőtt 50 intézet, testület, hivatal bejelentette részvételét, nagy előkészületeket tett a vendégek fogadtatására. A közönség soraiban

A magyar ifjuság ünnepélye

A „Turul” Szövetség debreceni vezérségéhez tartozó „Árpád”, „Csa-ba”, „Festetich” és „Werbőczy” bajtársi egyesületek, valamint a debreceni és pallagi „SzEFHE” a vármegyeháza dísztermében délelőtt fél 11 órakor tartották lélekemelő márciusi ünnepélyüket. A termet zsufolásig megtöltötte a közönség, ugyannyira, hogy 11 óra tájban már mozdulni se lehetett az előcsarnokban. Az ifjuság 10 órakor a Simonyi-úton, a Vegytani Intézet előtt gyülekezett, ahonnan Nitsch Ernő kerületi főlovász-mester, zászlóaljparancsnok vezetésével példás rendben vonult a megyeházára. A közönség soraiban megjelentek: dr. Verzár Frigyes ezidei rector magnificus, dr. Tankó Béla egyetemi tanár, az „Árpád” B. E. magistere, dr. Tóth Lajos egyetemi tanár, a „Werbőczy” B. E. magistere és dr. Ruffy Vargha Kálmán gazdasági akadémiai igazgató, felsőházi tag, a „Festetich” B. E. magistere, továbbá dr. Wodetzky József, dr. Belák Sándor, dr. Marton Géza, dr. Tankó Béla professzorok, a ker.-nationalista egyesületek kiküldöttjei és Debrecen közéletének sok más előkelősége.

Az ünnepséget a Nemzeti Hízek-egy nyitotta meg, melyet a Városi Dalegylet adott elő megrázó erővel Forray István karmester mesteri vezénylete mellett. Utána Hinkó Ferenc megbízott kerületi vezér mondott izzó hazafiságtól telített beszédet a következőkben:

1928 március Idusa az első március 15-ike, amely a régi szerény köznapi köntös helyett a nemzeti ünnep díszes ruházatát öltötte magára s így köszönt be hozzánk, régi hűvehez, akik a hazafias lelkesedés virágaiból szőttünk koszorút homlokára már akkor is, mikor a hivatalos világ mereven elzárkózott a magyar szívek ünneplésében való részvételtől. Trónokat ledöntögető világforgatagnak kellett elkövetkeznie, hogy a nemzeti érzés és hazafias gondolat felszabadulhasson bilincseiből és március 15 mint nemzeti ünnep megérhesse történelmi jogainak diadalát. A csonkaország kormánya tette jóvá azt a mulasztást, amit Nagymagyarország kormányai a minden nemzeti megmoz-

ott voltak: dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár, a Ker. Liga elnöke, dr. Szathmáry István, az Ébredő Magyarok elnöke, dr. Kesserű Lajos törvényszéki elnök, dr. Perjessy Mihály táblai tanácselnök, dr. Balás Károly kormányfőtanácsos, Máv. üzletigazgató 100 főnyi vasutas küldöttséggel, Bottka Géza ny. ezredes, a munkavédelmi hivatal főnöke, dr. Csűrös Ferenc kulturatanácsnok, a tisztikar igen sok tagja és számos más társadalmi előkelőség.

A műsort a 11. gyalogezred zenekara nyitotta meg, majd Csóváry Endre jogszigorló tolmácsolta lendületes erővel a Talpra magyart. A műsor első részének, mely a kollégium udvarán zajlott le, egyik legkiemelkedőbb része volt Szarukán József jogásznök beszéde, melyben a 49-es elnyomatás korszakát hozta összefüggésbe a mai szomorú időkkel. Szeretettel üdvözölte a honvédséget és a nemes város tanácsát és azon reményének adott kifejezést, hogy az egyetemi ifjúság, közelebbről az Egyetemi Kör és város vezető hivatalai, testületei jövőben elválaszthatatlanul együtt fognak dolgozni a Kör hazafias ifjúságával Nagymagyarorszáért. Azután a kántus szép éneke után a műsor első része lezajlott és a meghívott előkelőségek a Petőfi szobra elé vonultak. Miután dr. Csűrös Ferenc közm. tanácsnok és a m. kir. honvédség elhelyezte koszoruját,

Illyés Gábor,

az Egyetemi Kör elnöke tartotta meg gondolatokban gazdag koszorúzó beszédét.

— A tudósok — mondotta — azt hirdetik, hogy ők az egyének foglalkozásából meg tudják állapítani az egyének életkorát, de, hogy ez a nemzetekre is fennállana, tagadják. Azt elismerik, hogy a nemzetek is születnek, virágoznak és meghalnak, de hogy ennek a fizikai határai hol vannak, nem tudják megállapítani. Magyarország az abszolutizmus korában tizennyolc évig volt leigázva, Lengyelország 125 esztendeig nyugótt elnyomatás alatt. A trianoni elnyomatás ideje ma még földi szemmel nem látható. Egy azonban bizonyos: el fog jönni az idő, mikor a jog és igazság nevében élesre fent

kardunkat kiránthatjuk és igazságot szolgáltatathatunk, mint ahogyan azt az őseink is tették. Ezután a negyvennyolcas ifjúság hősi tettekről és Petőfi szerepéről beszélt. Petőfi volt az, aki jól tudta, hogy egy nép csak úgy maradhat nemzeti színvonalon, ha tud is olyan erőt kifejteni, amellyel szemben minden ellenállás hiábavaló.

Impozáns ünnepély a MANSz-ban

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége az idén is kegyelettel áldozott a szabadság ünnepének. A tegnapi ünnepségnek különös értéket adott az a körülmény, hogy sikerült megnyerni ünnepi szónokul a székely nagyaszonnyt, Koncz Aurélné ref. leányközépiskolai igazgatónőt, ki a magyar nők szabadságharc szerepléséről tartott nagy koncepciójú és mélyenjáró előadást. A nagyközönség által egyáltalán nem ismert részleteket tárt fel 1848 március 15 történelméből. Kimutatta, hogy az akkori magyar nőknek hatalmas kezdeményező és lelkesítő szerepe volt a márciusi eseményekben. Zászlót hímiztek, azokon új jelszavakat hirdettek, a szabadsághősöket áldva utnak indították: — és ha megtértek megsebezve, vagy összetörve, kórházzá alakult az édes anyai otthon, készen várta őket a friss tépés, amaz időknek csodálatos gyógyító sebszere. Ezenkívül csodás áldozatokat hoztak a haza oltárára. Mánás asszonyok mázsa számára adták oda a családi ékszereket, evőeszközöket és gyertyatartókat, az egyszerű lány utolsó ékszerét és amulettjét nyújtotta a haza oltárára.

Amikor pedig vége volt a szabadságharcnak és Világosnál letörtött a magyar zászló, a magyar nők és

fejen, amellyel szemben minden ellenállás hiábavaló.

Végül Petőfi alakját példaképpül állította az ifjúság lelki szemei elé s a szobrot megkoszorúta. Az ünnepélyt Kovács József lélekbenmarkoló szavalata és Hunyadi Béla őszinte s közvetlen zárószavai fejezték be.

anyák kivették osztályrészüket a martírságban is. Rengeteg vállatásnak és kinzátásnak voltak kitéve az osztrák hóhérok részéről. Kivált azok, akik ténylegesen résztvettek a szabadságharcban, részint mint felderítők, részint mint hirszolgáltatók, részint mint betegápolók. Sokaknak közülük a száműzetés vándorbotját is föl kellett venniük.

Az előadás igen mély hatást gyakorolt a hallgatóságra s a szemek nem egyszer megteltek könnyel a megható történetek hallatára. Az előadás végén pedig hosszan és lelkesen ünnepelte a közönség a nagyevű előadót, aki nemcsak előadása mélyenjáró tartalmával, hanem annak megnyerő külső formájával s a szíveleg elható kedves hangjával igen mély és maradandó benyomást gyakorolt a lelkekre.

Az ünnepélyt a MANSz énekkarának egy hazafias énekszáma vezette be és zárta be Forray István karnagy vezetésével. Közben Korényi Livia, a MANSz-internátus egyik növendéke és Farkas Margit urleány szavaltak kitűnő sikerrel.

A terem, sajnos, felét sem tudta befogadni a megjelenteknek. A folyosón is állottak és igen sokan a lépcsőházból kénytelenek voltak visszamenni.

A K. I. E. ünnepsége.

Ugyanecsk a MANSz helyiségében este 8 órakor tartotta meg a debreceni keresztény ifjúsági egyesület minden tekintetben nívós

és szépen sikerült hazafias ünnepélyét. Ennek középpontjában Milleker Rezső dr. egyetemi tanár szabadelőadása állott, aki az ifjúság lelki világához mért igen hatásos és lelkesítő beszédet tartott, melyet a közönség nagy tetszéssel fogadott és sokáig ünnepelte az előadó jeles professzort. A műsort hazafias szavalatok, zene- és énekszámok egészítették ki, kiváltképpen nagy tetszést arattak Palotai Lajos irredenta énekszámai, melyet ifj. Uray Sándor kísért zongorán. Az ifjúság ünnepélyének igen szép és előkelő közönsége volt, mely a MANSz disztermét zsúfolásig megtöltötte.

A Vitezi Szék ünnepe

Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város Vitezi Széke bensőségletes lelkes hangulatu ünnepséget rendezett igen nívós műsorral a Kereskedő Társulat dísztermében. Délután 3 órára zsúfolásig megtöltötték a vitézek és hozzátartozóik a tágas termet. A rendező vármegyei Vitezi Szék teljes vezetősége megjelent, élén vitéz Nagy Pál ny. altábornagy székkapitánnyal, míg a tisztántuli törzsszéket vitéz Toókos Gyula ny. huszárezredes, törzskapitány képviselte. Az előkelőségek sorában ott láttuk vitéz Berényi István, vitéz Both Gyula, vitéz Lépes Győző ny. ezredeseket, vitéz Ghyczy Ferenc ezredes, vámörkerületi parancsnokot, Halász Miklós gazdasági akadémiai professzort, valamint a katonai és polgári társadalom számos illusztris alakját. Az ünnepséget a vitézi énekkar kiváló precizitással előadott Nemzeti Hísekegy-e nyitotta meg, amelyet, valamint a többi szép énekszámokat is Szücs Gergely karnagy vezényelt, aki hosszú, fáradhatatlan munkával és nagy szakértelemmel képezte ki a most már minden igényt kielégítő vitézi dalárdát. Ezután három apró vitézi cserkész szavalt elismerésreméltó talpraesettséggel és nagy hatás mellett hazafias költeményeket, majd vitéz Csánky Adorján igazgató méltatta tartalmas és hazafiaságtól izzó ünnepi beszédében a nap jelentőségét. A Nemzeti Dalt vitéz Ferenczy Miklós szavalt megragadó erővel. A vitézi énekkar finom szépségű éneke után Berényi Ágnes adta elő mély átérzéssel és kivételes művészi készséggel Sajó Sándor „Magyarnak lenni” c. költeményét. A közönség

Kostya János

órás és ékszerész
Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz.

A világhírű „ALPINE” svájci precíziós órák egyedüli képviselője Debrecenben. Mindennemű drágakő, arany, ezüst ékszerek és dísz tárgyak nagy raktára. — Modern v. lianyerőre berendezett nagy műhelye.

Videki megrendelésekre különös gondot fordítunk!

Hunyadi László

(Opera 4 felvonásban. — Zenéjét szerezte Erkel Ferenc. Szövegét írta Tóth Lőrinc drámája nyomán Egressy Béni. Előadta a Csokonai-színház 1928. március 15-én)

(In.) A magyar irodalomtörténet országútján, melynek lomberdős fásudarai között már félezer év óta tart a nemzeti lélek diadalmenete, Liszt Ferencig és Erkel Ferencig nem jártak muzikusok. A magyar zenének csak egy kis ösvényke jutott, ahol kóborló cigányok vándoroltak s ha meg is érezték néha az utszéli virágok lelket és szívet bódító illatát, a legszebb „vadrózsák” éltek és meghaltak úgy, hogy nem nyult le éretük senki. Ezen az ösvényen átsuhan egyszer Czinka Panna és végigment rajta egy muzikás éjtszakai Lavotta János is. Hallatta egykor a kuruc-magyarok tárogatóját és rohant a meredekjén egy Bihari János: itt üzte-hajszolta fájdalmas élettél a világtörténet legcsodálatosabb induló-zenéjét. Ő volt az első, ki keresztülvitette az országuton, de ez a pár lépés nem követte az irodalom nagy útját, mely a magyar lángelmék szárnyain egész korok és eszmearamlatok, izlések, felfogások és stílusirányok tartalmát vitte a világ-színvonal felé, sőt nem egyszer azok-

nál magasabbra is. Így történt ezután, hogy ezzel a rohanó menettel, melynek élén a XVI. század legnagyobb lírikusa: Balassi Bálint, a barok-epika fejedelme: Zrínyi Miklós s a rokokó-stílus poétaszénije: Csokonai Vitéz Mihály a magyar léleknek telített erejét röptették, Bihari Jánosok nem tarthattak lépést. A kicsinyke ösvény csak akkor széleseedett ki országúttá, csak akkor rajzolódtott a világközlekedés nagy térképébe, mikor a nemzeti kultúrzene-nek uttörő hőszei: Liszt és Erkel megnyitották a végtelen fejlődés távlatait.

Az elindulást Liszt Ferenc rapszódiai s a Hunyadi-opera jelzik. Ezek az első és legnagyobb szabású művek, melyek az európai színvonal magasságában álló muzsikát beillesztik a magyar formáknak kereteibe s már-már megérintik a nemzeti zene-léleknek gyökereit. Természetes, hogy a velejében és gyökerében is magyar zeneművelés kialakulása csak akkor kezdődhetett meg igazán, amikor Kodály Zoltán és Bartók Béla megfordították a székér rudját és hozzáfogtak a régi kis ösvény kiépítéséhez, mikor az utszéli gíz-gázok között megkeresték a faji muzsika szemperviváit és Kriza „vad-

rózsái”-nak megtalálták a gyökerét is, mindez azonban semmit sem von le Erkel Ferencék érdeméből. Az ő elindulásuk hajnalán kulturális muzsikát Magyarországon nem műveltek. A Ruzsicskák, Dopplek s Thern Károlyok — mint Molnár Antal azt rendkívül találóan megállapítja, — csupán anyagában és nem szellemében dolgozzák fel a harci muzsika, hegedős irodalom, cigányzene és népies műdal termékeit. (Zeneművészet könyve, 174. o.) A német és francia klisékbe beépített magyar tematika ezáltal válik a „karmester-magyarosság” s a „zongoraverkli-magyarosság” eszközévé. Ennek eredménye, hogy a Bihari-féle ritmus-zárások, a palotás-zene bokázásai, a verbunkos-ütemek és a különféle sallang-cifrázatok szinte kimerítik a magyar zeneművelés kultúráját és Brahmstól Sarasateig, — vagy akár a Hubay-féle csárdajelenet-zárásokig, idegeneknél épűgy, mint a jóakaratu magyaroknál kifejlesztett egy nemzeti muzsika-irányt, melyet bátran nevezhetnénk díszmagyar-zenének. E külsőleges hatások alól még a holland-magyar Erkel sem tudott felszabadulni, ő benne azonban ezek a formák lelki él-ménnyé váltak s ennek köszönhető, hogy a legszebb magyar imádság

szerzőjét a szívvel-lélekkel átértzett magyar élet meghilette egy sajátos nemzeti tartalomra, mely annyira őszintén s olyan lelkesen magyar, hogy minden kis gondolatában, ötletében és frazirozásában érzékeltetni tudja a magyar nyíltság és történelmi szellem teljességét. Ezért lett leg-hatalmasabb költeményünk a Himnusz s a Bánk bánt és Hunyadi Lászlót ezért sorozhatjuk a világtörténet legnagyobb nacionalista zenedrámai közé.

A „Hunyadi László” — mint ismeretes — 17 évvel előzte meg a „Bánk bánt”-t és ha ez utóbbi egyes részleteiben gigantikusabb mű is, amannak szerkezete és zenei felépítése egységesebb. Erkel Ferenc zenéjében ebben az egységes formában és tartalom-vezetésben nyilatkozik meg leginkább. Operáinak strukturáját úgy mintázza az olasz, francia s utolsó műveiben a német operák szerkezetéről, hogy azoknak kitöltött élete az európai kulturmuzsika s a rapszódikus szárnyaló magyar lélek szintézise legyen. A külföldi romantizmussal, ha nem is válik nála Petőfi-értelemben vett népi romantizmussá, de stilizációjában mégis magyarrá alakul. Hogy általános szempontból milyen magas értékű

szünni nem akaró tapsokkal fejezte ki elismerését s egy öklömnyi cserkészgyerek egy szép csokrot nyújtott át a bájos előadónak. A pompás műsort az énekkar Ammer Nem-

Ünnepségek az iskolákban

A ref. főgimnázium ünnepélye esütörtök délelőtt 11 órakor vette kezdetét. A Himnusz eléneklése és a Nemzeti Dal elszavalása után Buchwald Béla VIII. o. t. mondotta el gondolatokban gazdag, magasszárnyalású ünnepi beszédét, majd az ifj. Énekkar a Honfidalnt énekelte el. Ezután még egy szavaltat következett, majd az ünnepély az ifj. zenekar szavaltával véget ért.

Március 15-e a piarista gimnáziumban

Hagyományaihoz hiven ünnepelte a piarista reál-gimnázium március 15-ét. A gazdag, változatos, szokatlanul nivós műsort a terem zsúfolásig megtöltött közönség élvezte, melynek sorai közt ott találtuk Debrecen városának nem egy előkelőségét.

Petőfi-ünnep: Nemzeti dal-át jó vezetés mellett, biztosan énekelte az intézet énekkara. Wallner Ödön IV. o. tan. Móra: Új március c. költeményét szavaltta. Demeter Imre VII. o. tan. Hayd: D-dur szonátáját adta elő. Utána az intézet zenekara a Rákóczi-indulót játszotta kitünő dirigálás mellett. Székely-tánc következett ez után, a híres Csűrögölő. Eredeti székely viseletben járta az intézet két VIII. o. diákja. Majd Egeli Imre, az önképzőkör ifjusági enőke mondott talpraesett, buzdító beszédet diák-társaihoz. A közönség szünni nem akaró tapsai közt az intézet 8 növendéke honvéd-huszár-ruhában járta el a Horthy-toborzót. A két kiváló tánc betanítása Szepessy Ferenc táncmester érdeme.

Rövid szünet után az intézet növendékei Radványi Kálmán: A gelencei lényjelek c. irredenta szindarabját mutatták be precíz betanulás s jó előadás mellett. Külön ki kell emelnünk Neubauer Pál VI. o. és Gálbory Sámuel VIII. o. tanulók élethű, erős alakítását.

A Fazekas Mihály áll. reáliskola ünnepélye

A Fazekas Mihály áll. reáliskola mint minden évben, az idén is hagyományos kegyelettel ülte meg a nagy márciusi napok emlékét. Az iskolai ünnepet szerdán d. u. 5 órakor tartották meg az intézet tornacsarnokában, melyet teljesen megtöltött a nagyszámú közönség. A műsort a Nemzeti Hísekegy nyitotta meg, majd Szöllösi Imre IV. o. t. szavaltta el Bora László március ünnepén c. versét. Az ifjusági énekkar szépen előadott magyar dalai után Boros Ferenc reáliskolai tanár tartotta meg ünnepi beszédét. — Hogy a március 15-ike Petőfi napja, az az egykori pesti lapok minden tudósításából kicsemlendül — mindotta többek közt. — Minden napi és időszakos lap leközi a Talpra magyart, még a Honderű is, mellyel Petőfi elenséges viszonyban volt. Debrecenben 17-én reggel érkezett meg a forradalmi nap híre. A tanács a közgyűlést 19-ére hívta össze, melyen elfogadták a híres 12 pontot s a városi nyomdát szabadnak nyilvánították. Kossuthot díszpolgárrá választották. Március 26-án a lelkesek szöszékről beszéltek

nem, sohájának megrázó dallamával fejezte be, majd a vendégek eltávoztával vitézi értekezlet volt, amelyen megbeszéltek a vitézi társadalom aktuális problémáit.

a zeseményekről. — Az ünnepi beszéd után Bankovácz Alfréd VIII. o. t. elszavaltta Tábori Piroška Üzenet c. költeményét, majd az énekkar zenekísérettel előadta a Hubay által megzenésített Nemzeti dalt. A Kollwenz Dezső tanár dirigálása mellett előadott éneket a közönség lelkesen megújratotta. Ezután Ludeser Ferenc VIII. o. t. szavaltta el nagy hatással Gyula diák Egy kis magyar fiúhoz c. versét s a Himnusszal az ünnepély véget ért.

Március 15-én reggel háromnegyed 9-kor istentisztelet után az intézet zárt sorokban felvonult a Kossuth-szobor elé, ahol az énekkar előadta a Nemzeti Hísekegyet, majd Csepreghy Károly VI. o. t. elszavaltta Radványi Márciusi énekét. Ezután Ludeser Ferenc VIII. o. t. szép és hatásos beszédben tett fogadalmat diák-társai nevében, hogy a ma ifjusága hű maradjon a régi márciusi ifjak ideáljaihoz. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után letette az intézet koszorúját a szobor talapzatára. Utána Bankovácz Alfréd VIII. o. t. szavaltta el lelkesen a Talpra magyart s a Himnusszal a szép ünnepély véget ért.

A ref. leánygimnázium ünnepélyén Varga Irén megnyitó beszéde és Nagy Margit szavaltata után Koncz Aurélné, a leánygimnázium igazgatónője tartotta meg lelkesítő, lángoló hazafias érzéstől áthatott ünnepi beszédét. Ezután melodráma, majd kuruc dalok következtek. Az ünnepély a Himnusz eléneklésével ért véget.

Egyesületi ünnepélyek

Az államvasutak debreceni műhelyében fennálló „Egyetértés” önképző dal- és zeneegylet ezidén is nagy és díszes közönség jelenlétében ünnepelte meg március 15-ét. A sikerült ünnepély magas színvonalát elsősorban dr. Rugonfalvy Kiss István egyetemi tanár ünnepi beszéde biztosította, aki oknyomozó történelmi alapon fejtette ki a forradalmak keletkezésének okait, ezek leolvasásának különböző módjait és eredményeit, különös tekintettel az 1848. évi forradalmakra. A magas tudományos színvonalon álló és mégis könnyen megérthető szép előadás mindvégig lekötötte a figyelmes hallgatóság érdeklődését. A művészi számok között első helyen kell említenünk Eisler Mihály gordonkaművész zenedei tanár lélekemelő szép előadását, aki Szabó Emil zenedei tanár művészi zongorakísérettel Popper: „Magyar rapszódiját” s ráadásul ugyancsak Popper: „Áhitat” c. szerzeményét adta elő, gyönyörű előadásával teljesen hatalmába kerítvén a hálás hallgatóságot. Lélekzetet visszatartó áhitatos temp-

A Szvetits-intézeti leányliceumban szerdán tartották meg a hazafias ünnepélyt, amelyen Hacker Margit szavalt, Bay Katalin és Hortobágyi Edith énekeltek s egy irredenta szindarabot előadtak az intézeti növendékek. Magyar szótól táncoltak Farkas Margit és Vidoni Emma.

A női felsőkereskedelmi iskolában Voith Mária, Papp Ildikó, Szathmáry M., Kiss Magda, Bodó Erzsébet, Berger Erzsébet, Glück Lili és Deutsch K. adtak elő nagy sikerrel egy szünnévet, majd az énekkar magyar dalokat énekelte. Szavaltatok, tánc- és énekszámok voltak még műsoron.

Az iparostanonciskola fiu- és leányönképzőköré is pompás műsor hazafias ünnepélyt rendezett, amelyen szavaltatokon és énekszámokon kívül színre kerültek a „Meghalt az Isten” és „Petőfi a Hortobágyon c. színjátékok nagy sikerrel.

A városi nőpariskolában dr. Gulyás István gyönyörű beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt, melyet szavaltatok és énekszámok követtek. Az ünnepi beszédet Kósa Kornélia III. o. t. mondotta.

Ünnepély a Pallagon

A pallagi állami elemi iskola Ifjusági Vöröskereszt csoportja március 15-én 11 órakor hazafias ünnepélyt rendezett Pallagon, nagyszámú közönség jelenlétében.

Az ünnepély a Hymnusszal vette kezdetét. Az ünnepi beszédet Seres Ferenc, az iskola igazgatója mondta. Szépen szavaltak: Sipos Mártha, ifj. Halász Miklós, ifj. Laczkó Aladár, Sipos István, Komor Sándor, Pocsai Mária és Sári Gyula.

A szavaltatok után kis irredenta színjáték következett, melyet nagy tetszéssel adtak elő a kis Ifjusági Vöröskeresztesek. A kedves ünnepélyre a Kossuth-nóta, majd a Nemzeti Hísekegy eléneklésével ért véget.

lemi csend és elementárisan kitörő tapsokán jutalmazta a kiváló zeneművészek felejthetetlenül szép előadását. Kimagasló száma volt az ünnepélynek Osváth Gyulának, az „Egyetértés” dalárda messze földön párlát ritkító baritonistájának énekszámá, aki Kacsóh Pongrácz: „Rákóczy megtérése” c. szerzeményét, majd utána a „Dévény alatt” kezdetű hatásos irredenta dalt adta elő. Szigethy karnagy zongorakísérete mellett és ugyfeljés fényben csillogó érces hangjával, mint nemesveretű szép előadásával teljesen elragadta a hallgatóságot. Utána Földesy Lajos, a kiváló szavalművész szavaltta el Kiss Menyhért: „Ki volt Kossuth?” c. hazafias költeményét erőteljes és lelkesen átértett szép előadásban. Az „Egyetértés” dalárda négy számot adott elő, melyek közül Vörösmarthy „A szelöhoz” c. mély érzelmű dala a rendkívül finom színezéssel és sikerült szörlőrézettel, míg Ammer: „Nem, nem, sohát!” c. hatalmas lendületű irredenta riadója a vért forralóan tüzes, mélyen átértett előadással

tünt ki. — Végül a legnagyobb elismeréssel kell megemlékeznünk az „Egyetértés” ifju zekaráról, mely óriási lépésekkel halad előre a tökéletesedés útján, amit többek között Pachó nehéz „Magyar ábránd”-jának meglepően szép előadása is bizonyít. E szemmel látható haladás elsősorban Behabetz Miklós karmester érdeme, aki e 48 tagu zenekar megteremtése és sikeres kiképzése által igen nagy érdemeket szerzett.

A Homokkert lakossága márciusi idusát méltó fénytel ünnepelte meg. A kitünő műsort a Himnusz eléneklése vezette be, mely után Harsányi Gusztáv ny. kuriai bíró, az Olvasó Egylet díszelnöke, tartotta meg megnyitó beszédét, melyben kifejezésre juttatta a minden magyar lélekben ott élő reményiséget, az integer Magyarország visszaszerzésére. Kiemelkedő szám volt Bagdi Dániel ünnepi beszéde. Nagy János egyleti tag szépen adta elő Szabolcska Mihálynak „Hazaszeretet” című költeményét. Utána a dalárda énekelte a Talpra magyart. Ezután Szilágyi József, az egylet főjegyzője olvasta fel a március 15-ének törvénybeiktatása alkalmával Bethlen miniszterelnöknek Kossuthról mondott beszédét. A jelenlevők lelkesen éljenztek gróf Bethlen István. A dalárda a Szózatot adta elő Tóth Zoltán karnagy vezetésével precizen. Patay József egyleti elnök zárta be az ünnepélyt hazafiaságra intő talpraesett beszéddel.

Este 8 órai kezdettel családias összejövetel teaestély volt.

A Nyilas-telepi Népkör ünnepélyét a Nemzeti dal elszavalásával nyitotta meg Nagy János, majd a Turáni nap, Tokai Aranka szavalt. A gyönyörű és mély tartalmu ünnepi beszédet Benedek Sándor MÁV főmérnök, a Népkör elnöke mondotta, melyet ének-, zene- és táncszámok, szavaltatok követtek. A műsor utolsó számaként egy pompás egyfelvonásos szindarabot adtak elő.

A kereskedelmi alkalmazottak ünnepi előadásán a Himnusz után vitéz dr. Dávid Géza tartotta meg magasszárnyalású emlékbeszédét, melyben lelkesedéssel méltatta a nap nagy jelentőségét. A műsort szavaltatok, ének- és zeneszámok egészítették ki.

A tűzoltólaktanyában március 15-én lélekemelő hazafias ünnepélyt rendeztek, melyen a nagy nap jelentőségét Uray Sándor ref. lelkes vezető szavai után Sipos István ref. lelkes méltatta. Hallgatóit a trianoni Magyarország rabillinesinek szétörése érdekében való kitartó és áldozatos munkálkodásra buzdította. Az ünnepélyt Uray lelkes szavai és a Himnusz eléneklése zárta be.

A levették ünnepélye

Március idusának lelkes megünnepeléséből a levettek is kivették a részüket. A MÁV műhelytelep levette egyesületének szép ünnepélyén a MÁV fúvószenekar által előadott nyitány és a Nemzeti dal után a levette dalárda Ammer: Nem, nem sohát, majd „Ha az Isten...” kezdű dalt énekelte el. Az ünnepi beszédet Farkas Győző evang. lelkes mondotta, mely után még több ének- és zeneszám, valamint szavaltat következett.

zene, annak ékes példája lehet a „Hunyadi László”. Bámulatosan heves, de mindvégig figyelmes hangszer-alkalmazását, hangszerezési tudásának mesteri folyékonyágát csak ötletgazdagsága és az a szerkesztési gazdagság mulja felül, mely operáinak legértékesebb részeiben: az ouverture-ökben nyilvánul meg. Azt ma már mondanunk sem kell, hogy Erkel darabjainak egyetlen kiütköző hibájuk: a hihetetlenül rossz szövegprozódia ujjaalakítására szorul. Egyik zeneesztétikusunk szellemen jegyezte meg, hogy olyanok ezek a versszövegek, mintha olasz-ból fordították volna magyarra...

A debreceni Csokonai-színház díreklója nagy szolgálatot tett a vidéki zenekultúrának, mikor a sablonos opera-programm mindig és mindig visszatérő görbevonalaiba beekeltte a „Hunyadi László”-t. Eltekintve az ünnepes hangulattól, melynek Halassy Mariska megrázó erejű szavaltása adott stílusos bevezetést, maga az előadás is olyan értékeket szavaltatott meg, melyek a színház falai közzé friss és lüktető magyar életet vittek. Ez a frissítő életerő mindjárt a nyitányból, ebből a monumentális zenekari műből kiütközött. Amit Szathmáry Endre karmesteri pálcája

itt és az egész előadás folyamán végzett, méltó lett volna az operaházi színvonalhoz is. Vezénylésének szindus és higgadtan temperált egyöntetűsége, stílusérzete, biztos és fölányes ütemvezetése, a legkisebb frázisokat is melegen műanszöröző lendület-ereje: mind olyan tulajdonságok, melyek áthidalva a zenekar kicsinységéből eredő akadályokat, a drámai monumentalitást hiány nélkül éreztették. Karnagy pálcája ezuttal nemesak vezényelt, diktált és össze-fogott, de a szó legnemesebben vett értelmében szárnyalni is tudott. Hunyadi Lászlót egy fiatal operaénekes: Hollay Béla énekelte ígertes szép hanganyaggal és kitünően megformált kultúrával. Intelligens és kiforrott művész, meleg és egyenletes hangja most van a végleges kifejlődés előtt és, ha ezt egy-két év alatt eléri, fölányesen oldhatja meg a legmerészebb „bayreuthi” feladatokat is. A legnehezebb és legbonyolultabb operaszerepek egyikét, Szilágyi Erzsébet ének-parthieját vitéz Kolosváryné Voith Ilonka oldotta meg nagyszerű technikával és olyan mély gyökerű drámai tónusadással, mely csak az érzelmi átélés teljességéből következhetik. La Grange áriáját, melynek technikájával a fővárosban is legfeljebb 8–10 énekesnő tudna

megbirkózni, a legtisztább énekvirtuozitással szólaltatta meg. Gyönyörűek voltak előadásának rapszódikusban erős, de tartalmi elgondolásokban végtelenül finom tónusu színképzései, melyek a belépő-áriában s az utolsó felvonásbeli jelenetben az operabemutató legmaradandóbb értékeit produkálták. A király szerepét Szórád Ferenc alakította fordulatos és tiszta hangvezetéssel. Biztosan intonáló és nemes hanganyaggal rendelkező művész. Szövegkijetése kifogástalan. Gara Máriát Timár Ila játszotta melegen átértett művészetel. Hollayval énekel duettjei nemes énekstílusú finom és lirailag simulékony kifejezéseiről, de természetadta muzikalitásáról is szép bizonyosságot tettek. Bihari Sándor Gara nádora egyike volt az est legkimagaslóbb értékeinek. Hatalmas vívőerejű hangja azt a stílust és erőt képviselte, melynél jobbat a maga szerepkörében produkálni is alig lehet. Fülöp Sándor Czilleje színészileg mesteri alakítás, mely magával ragadta a közönséget. Kár, hogy operában kellett megjárnia, de énekbéli hiányait játékaival palástolni, sőt feledtetni is tudta. Kis szerepében jó volt Torma Gusztai is.

A zenekar és a karszemélyzet elismeréseméltó munkát végzett, a

rendezésnek azonban itt-ott hibái voltak. Így a templomjelenet rontotta az illuziót. Először is az Oltáriszentséget magában foglaló oltárnak még a király sem ülhet háttal. A templom szentélyekben a püspökök s kegyurak bársonyszékéi oldalt szoktak állni. Az oltár előtt csak térdepelő lehet, de kifelé fordított szék semmi esetre sem. A rongyos és szanaszét mise-könyv utánzat épolyan bántó a szemnek, mint a pópa-kosztümbe öltözött érsek. És az is igaz, hogy V. László korában szakállat viseltek főpapjaink, de azért betlehemes-bajuszt és mikulás-álszakállat mégsem ragasztottak az arcukra. A papi és apáca-öltözékekre bármely lexikon megadja a felvilágosítást.

Mindezt pedig nem akadémikuskodásból jegyezzük meg, hanem a kikorrigálás reményében. Egészben véve az a véleményünk, hogy a Hunyadiak kora a kulturtörténet lapjain és nem a színházi lomtárban, de nem is a Corvin-áruház egyes divatickei között van lefektetve...

Ezektől eltekintve az előadás mindenben méltó volt a csütörtöki ünnepnap hangulatához s az a közönség, mely a nézőteret színlígt megföltötte, egy ízig-veérg magyar est élményeivel gazdagodott.

Ünnepélyek a vidéken

(A Hajdúföld tudósítójától.) Március 15-ét Hajduböszörményben is rendkívüli ünnepélyes keretek között tartották meg. Reggel az összes testületek ünnepi istentiszteleten vettek részt. A Kossuth-téri templomban 2000 iskolásgyerek tartotta meg a nagy ünnepet. Dél előtt 11 órakor a Független és Kisgazda Párt rendezett nagy ünnepélyt a kerületház udvarán, hova levente zenekarral vonult fel a Párt, a Törekvés Dalkör, az Ipartestület. A levente zenekar nyitotta meg az ünnepélyt a Himnusszal, mely után Sívógó Gábor pártelnök tartott beszédet, majd Zolnay Mihály ig. tanító kitűnő szavalata után a Törekvés Dalkör énekelt még több ízben. Bakóczy Endre ref. lelkész tartott magas színvonalú hazafias beszédet. Szennyesi Gábor ref. tan. szavalata után pedig a város részéről Dobay Károly beszélt nagy hatással. Délben a Független és Kisgazda Párt a Kossuth-házban, a Magyar Nemzeti Párt pedig a Kövér Elek-féle nagyteremben tartott társasbeszédet, a Városi Párt pedig a Tisza István-házban.

Délután 3 órakor a levente egyesület rendezett a Boesckay-téren hazafias ünnepélyt több ezernyi hallgatóság jelenlétében. Az ünnepély fénypontja vitéz Köszeghy Frigyes beszéde volt, melyet a leventékhez intézett. Nagy haast váltott ki dr. Hunyady János kitűnő szavalata is.

Délután négy órakor pedig a Boesckay főgimnázium tartotta meg ünnepélyét a tornacsarnokban, melyen a MANSZ is részt vett testületileg. A Közművelődési Egyesület pedig ideig ideig előadását három ízben tartotta a Boesckay-mozgóban páratlan siker mellett.

Százhuszezer ember jelenlétében leplezték le március 15-én a newyorki Kossuth-szobrot

„Amerikának március idusa magyar napja volt“

Budapest, március 16. A magyar szabadság ünnepét, március idusát a világ minden részében, ahol magyarok élnek, nagy és lelkes ünneppé ülték meg. Ennek az ünneppé sorában már jelentőségénél fogva is első volt a newyorki szabadságünnep, amelyen leplezték Kossuth Lajos newyorki szobrát.

Az Egyesült-Államok minden részéből érkeztek magyar küldöttségek ezen a napon Newyorkba. A Budapestre érkezett zárandokok ünnepi felvonulást rendeztek a Hudson folyó partján, ahol Kossuth szobrát felállították. Az ünneppén, amelyen számos amerikai előkelőség is résztvett,

120 ezer néző jelenlétében 21 gyűlölvés eldördítése után Perényi Zsigmond báró mondott nagy beszédet,

amelyben méltatta a Kossuth-ünnep jelentőségét. Hálás köszönetet mondott az amerikai népnek azért, hogy ilyen szép emléket állított a magyar szabadságharc nagy fiának, Kossuth Lajosnak, akinek emléke örökké él. Kossuth szellemét arra kérte, sugározzon reményt és vigaszt és kérje Istent, adjon feltámadást letiprott hazájának.

Beszéde után Perényi letette a szoborra a magyar nemzet koszoruját. Utána Walter, Newyork polgármestere, Széchenyi László gróf magyar követ, Owen szenátor, Sipőcz Jenő polgármester, Berkó B. Győzőné és még többen mondtak beszédet.

A beszédek elhangzása után rengeteg koszorút helyeztek el a szobor talpazatára, köztük a magyar képviselőház és felsőház, a törvényhatóságok és társadalmi egyesületek és felekezetek koszoruit. Kossuth szülőfalujának, a zempléni megyei Monoknak, ugyancsak a 14 magyar vármegyének és 25 amerikai államnak koszoruját helyezték el ezenkívül a szobor talpazatán.

A szobor mellett az ünnepek alatt régi nemzeti ruhában két fiatal leány foglalt helyet és pedig az

Itt dr. Szabó Mihály és Kovács Antal főgimnáziumi tanárok mondtak nagy beszédet. A „Kis hős“ c. film aktuálitása folytán rendkívüli sikert aratott. Este a levente egyesület rendezett műsorral egybekötött reggel 4 óráig tartó táncmulatságot.

A Városi Dalárda 8 órakor tartotta meg társas-vacsoráját, melyen a város egész intelligens közönsége részt vett s kellemes hangulatban, Malmos István és Varga Lajos művészi énekszámait közepette töltötte az estét. — Este zajlott le az Iparos Olvasókör társas-vacsorája is.

Vámospercsen

Vámospercsen a hazafias ünnepély 9 órai istentisztelettel vette kezdetét. A templom színlépcsőjén megtelt közönséggel. Ének után Bartha Dezső ref. lelkész mondott magasszárnyalású alkalmi imát. A ref. dalárda a nemzeti Hízekegyet énekelte, majd Varga István tanító mondott ünnepi beszédet, majd a ref. dalárda is énekelte a „Nem veszhet el Magyarország sohase“ című dalt. Az ünnepelő közönség a templomból a Piac-térre vonult, ahol 11 órakor a Levente zenekar eljátszotta a Himnuszt, ezután Magyar Gyula főjegyző lépett a pódiumra s igaz lelkesedéstől áthatott beszédet mondott. Ezután a ref. érekkar több szép irreudenta dalt adott elő, majd vitéz Dobos Sándor intézett lendületes szép beszédet a leventékhez. Ezután ifj. Magyar Gyula szavalta el hazafias lelkesedéssel a Talpra magyart. Végül az ünnepelő közönség a Szózat eléneklése után széteszött.

egyik, mint Miss Amerika, a másik mint Miss Hungarica. Az ünneppén a kommunisták meg akarták zavarni, azonban a tüntetés egészen jelentéktelen volt. Az amerikai lakosság mindenütt meleg szimpátiával fogadta a magyar zárandokokat. Március 15-ike Newyorkban, mint Magyarországon is, Kossuth ünneplésének jegyében zajlott le. Ugy az amerikai, mint az angol lapok megállapítják, hogy Amerikának március 15-e „magyar napja“ volt.

Március 15-ét Rómában, Párisban, Genfben, Prágában és Krakkóban is nagy ünneppé ünnepelték meg.

Gondos szülők a Kélosönös Segélyező Egylet takarékperejével lephetik meg gyermeküket.

Készülőds a hortobágyi lovas napokra

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kérte a városi tanácsot, hogy a június 9-én és 10-én rendezendő lovas-napokra a város adjon két díjat: egyet a lókiállításra, egyet a vármegyei lovas-csoportok díjazására. A városi tanács megbízta a főszámvevőt, hogy erre mutasson ki 1200 pengő fedezetet. Elhatározták ezenkívül, hogy a lovascsapatok elhelyezésére átengedik az eperkerti istállókat és segítik a Kamarának a távlovaglás résztvevőinek elhelyezésében. A városi muzeumot megbízták, hogy válogassa ki a birtokában lévő tárgyakat, amelyeket a lókiállításra el lehet helyezni. A kiállítás számára több fényképfelvétele készített a tanács a ménesről és az ötésk fogatról is.

Építkezéshez szükséges vasanyagok vasgerendák, beton gömbvasak

k a p h a t ó k

Sesztina Lajos vasnagykereskedésben

Debrecen.

Telefon 6 és 15-48.

Révész István püspököt nevezte ki a pápa Zadravetz utódjául

Budapest, március 16. Révész István prelátest, kecskeméti plébánost a pápa tretannai püspökké nevezte ki és megbízta Magyarország hadseregének lelki gondozásával. Az új püspök 1862-ben született Vácztól 1906-ban lett Kecskemét plébánosa.

Az Alföld kulturális életében igen nagy szerepet játszott és Kecskemét városának az elmúlt évben felsőházi képviselőjévé választották. Az új tábori püspökkel a budapesti pápai nuncius ma délben közölte ki neveztetését.

Titulescu lemondott a népszövevényes delegatusi tagságáról

Budapest, március 16. Titulescu külügyminiszter lemondott a népszövevényes tanácsnál viselt delegatusi tagságáról és helyébe az oláh kormány Antoniare berni követet küldte ki a tanácsba. Az oláh ellenék azt követeli, hogy a kormány azonnal hívja vissza Titulescut, hogy számonekérhessék tőle a genji kudarcot.

Reaktiválják a B-listás tanítókat

(A Hajdúföld tudósítójától.) A vallás- és közoktatásügyi minisztérium a napokban rendeletet adott ki a B-listás nyugdíjas tanítók reaktiválása érdekében. A rendelet a nem állami tanítónévlistákon a nyugdíjas tanítóknak előnyt biztosít.

Azok a nyugdíjas tanítók és tanítónők, akik helyhez nem kötöttek bármely akár állami, akár az 1926. évi VII. t.-c. alapján létesített s a vallás- és közoktatásügyi minisztérium által betöltendő nem állami elemi iskolai tanítói állásra a tényleges szolgálatba visszatérni kívánnak, ez uton felhívhatók, hogy az iránti kérvényeiket akár közvetlenül a vallás- és közoktatásügyi minisztérium VIII. b. ügyosztályába, akár a lakóhelyükre illetékes kir. tanfelügyelőhöz mielőbb nyújtsák be.

Az érdekeltek kérvényeik felszerelésére és a továbbiakra nézve bővebb felvilágosítást Hajdú vármegye kir. tanfelügyelőjénél (Debrecen, Széchenyi-u. 20.) nyerhetnek.

Tizenkét évi fegyházra ítélte a debreceni törvényszék a téglási gyilkost

A rajtakapott orvvadász elítélte az erdő kerülőjét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint ismeretes, a múlt év november 17-én hajnalban borzalmas gyilkosság történt a Téglás és Balkány között levő erdő-tízstáson, a téglási uradalom határában. Petrovics Péter rovtomultu orvvadász nyulakat akart löni Baranyi Lajos esküvőjére. Baranyi a zsákmány fejében odaadta vadászfegyverét az orvvadásznak. A téglási uradalom alkalmazottja: Turóczy József észrevette a vadászeszesben meghúzó Petrovicsot és rákiáltva megkérdezte, hogy mit keres ottan. Petrovics erre ráfogta a vadászfegyvert Turóczyra és rövid célzás után két lövést tett rá. Az egyik lövés Turóczy gyomrát, a másik a mellét érte.

Turóczy összeesett és azonnal meghalt.

Petrovics a bíróság előtt azzal védekezett, annyira megijedt, hogy elvesztette esztét mintegy önvédelemből lőtt rá Turóczyra.

A bíróság a pénteki folytatolagos főtárgyaláson szándékos emberölés büntetében mondtotta ki bűnösnek Petrovics Pétert és ezért

12 évi fegyházra ítélte,

íj. Baranyi Lajos pedig bűnpártolásért 14 napi fogházat kapott.

Megállapította a bíróság, hogy Petrovics tettét nagy nyugodtsággal hajtotta végre és amikor Turóczyt észrevette és az rászólt az orvva-

dászra, nem is volt megtöltve a fegyvere. Az ügyész súlyosbításért, a védő enyhítésért felebbezett. A bíróság az özvegy számára megítélte a temetési költséget. Turóczy né czenkivül még

évi 2000 pengő kártérítést kért a vádlottól.

A bíróság Turóczy nével ezzel a kérelmével polgári perre utasította.

Takarékossági akció az iparostanonciskolában

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az elmúlt esztendőben az egész országban és minden iskolában takarékosági napot rendeztek. Különösen szép eredménnyel járt ez a debreceni iparostanonciskolában, ahol a takarékosági nap kapcsán nagyszabású takarékosági akciót indított az igazgatóság. A növendékek részére takarékbetét könyveket szereztek s azóta hetenként ellenőrzik a tanulókat, hogy milyen összeget helyeznek el a betéti könyvecskéken.

Az iparostanonciskola felügyelőbizottsága bejelentette a városi tanácsnak, hogy az első nyolc hét alatt a nőiparostanonciskolában 380, a nőipariskolában 402, a fiuiparostanonciskolában 1106 pengő, összesen tehát 1887 takarékbetét gyűlt össze.

A városi tanács örömmel és megelégedéssel vett tudomást a sikeres és követésre méltó takarékosági akcióról.

— A ker. tanácsadó iroda a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának a szegénysorsu magyar emberek istápolására és jogi tanácsadásra alakult szerve mindennemű utbaigazításra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombaton délután 6 tól 7-ig. (József kir. hg. u. 16., bejárat a kapu alatt.)

Varga Lajos dr. befejező előadása

a Ker. Nemzeti Liga valorizációs vitájában

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának vitáulésain nagy érdeklődés mellett fejtegetett problémáról, „A hadikölesönkötvények és az árvavagyon valorizációról” kedden, március 20-án délután 6 órai kezdettel tartja meg Varga Lajos dr. ügyvéd, a Liga választmányi tagja befejező előadását. A rendkívül érdekesnek ígérkező összefoglaló felszólalásra ezúton is meghívja az elnökség az érdeklődőket. Színhely: az egyesület székházának tanácssterme (József kir. herceg-utca 16.). Belépés díjtalan.

ASÓ-KAPA HARC HAJDUBÖSZÖRMÉNYBEN

(A Hajduböszörményi tudósítójától.) Szerdán Erdős Gábor böszörményi lakos a Szoboszlai-utcán hazafelé tartott rezgő állapotban. Szabó Lajosnak nekítámadt az utcán, amiért nem tért ki előle s heves szóváltás keletkezett köztük. Szabó egy ott álló gyerektől elkaptott egy kapát, amivel elkergette az izgága embert. De ez nem nyugodott bele ebbe a sérelembe, hanem hazaszaladt és egy ásóval visszatérve megtámadta Szabót, aki aztán önvédelemből odavágott Erdősnek, kit az ütés az álla alatt ért és súlyosan megsebesített. Erdős másnap kijózanodva feljelentette Szabót súlyos tsítésért és vétsége miatt.

Szerezzünk takarékbetétkönyvet a Kölosönös Segélyző Egylettől.

TOLVAJT FOGOTT A BÖSZÖRMÉNYI PIACON A CSENDŐRSÉG

(A Hajduböszörményi tudósítójától.) A múlt héten Sz. Szabó Márton szolga Hajduböszörményben a szénvásárban megvételre ajánlott répát, igen olcsó áron, azt mondván, hogy nem szállította haza, hanem érte kell menni a város közeli határába és onnan be kell hozni. Természetesen az igen olcsó áron ajánlott répának mindjárt akadtak vevői, akik nem nagyon feszegették a szolgálégynt azzal a kérdéssel, hogy honnan van az a pár száz métermázsa répát, melyből csak kényelmesen rakodni kell. Fényes nappal kimentek a határba és ott az ifj. Abary Sándor birtokán elföldelt répát felbontották s abból kétszeri fordulatnál mintegy 40 mázsa répát elvittek, mintha csak az az övékből telne.

Természetesen a lopásra mihamar rájöttek s feljelentették az ismeretlen tolvajokat. A csendőrség mihamar kézrekerítette a tolvaj legényt, valamint az orgazdákat is s ellenük megindult a bünvádi eljárás.

Gyakorló műhely az iparos iskolában

(A Hajduböszörményi tudósítójától.) Az iparostanonc iskola igazgatósága az iskola keretében helyet akart adni egyik női szabó mesternak, hogy ennek műhelyében gyakorlati kiképzést nyerhessenek a nőiparos tanonciskola végzett növendékei. Ez ellen az iparostület és a kamara hevesen tiltakoztak, mire a tervet ebben a formájában el is ejtették. Az iparostanonc iskola vezetősége most újabb beadvánnyal fordult a tanácshoz, amelynek azt javasolta, hogy hívják fel a női szabó szakosztályt s kérjék fel, hogy tagjai körében gondoskodják arról, hogy a végzett növendékek az egyes női szabó mesterek műhelyében egy gyakorlati évet tölthessenek el. A tanács ehhez hozzá is járult, azzal, hogyha a szakosztály elutasító választ ad, akkor az iparostanonc iskolában, az iskola kebelében felállítják a gyakorló műhelyt.

A városnak még 10 évig kellene gyűjtenie a pénzt, hogy felépíthesse a Hősök Mauzoleumát

(A Hajduböszörményi tudósítójától.) Debrecen város közgyűlése már régebben elhatározta, hogy a hősök temetőjében mauzoleumot állít fel. A törvényhatósági bizottság elrendelte azt is, hogy erre a célra minden évben 5800 pengőt félre kell tenni. A képző- és iparművészek országos szövetsége most javaslatot tett a városnak, hogy ne mauzoleumot építsenek, hanem a város egyik terén szobrot állítsanak a hősök emlékére. A szövetség szerint ez a szobor 50.000 pengőből

kitelne és így olcsóbb lenne, mint a mauzoleum, amelyre még legalább 10 évig kellene gyűjtenie a pénzt. A szövetség rendelkezésére 200 szobor és modell áll, melyeket mind elsőrangú művészek készítettek. Ezekből kiválaszthatná Debrecen város a megfelelőt. A városi tanács értesítette a szövetséget, hogy ez a kérdés egyelőre nem aktuális, mert mindössze 18.413 pengő áll rendelkezésre, ebből pedig sem mauzoleumot, sem szobrot nem lehet csinálni.

Debrecenről, Hajduböszörményről és a frontharcosokról mondott nagy beszédet Borbély-Macky Emil Miskolcon

(A Hajduböszörményi tudósítójától.) Március idusának előestéjén a miskolci Keresztény Polgárok és Munkások Szövetségének estjén, melyen részt vettek Miskolc város keresztény társadalmának ezrei, Borbély Macky Emil a város fajvédő képviselője nagy beszédet mondott, mely debreceni vonatkozásainál fogva érdekes a mi számunkra is.

Néhány miskolci érdekességű ügy kifejtése után rátért az országos politikai kérdésekre. Mi az osztó igazságért harcolunk — mondotta többek között —, amelyet Bethlen miniszterelnök is leszögezett Debrecenben. Mi nem vagyunk antiszemita, hanem egy gazdasági és szociális kérdést akarunk megoldani: hogy a keresztény magyarság foglalja el a számarányának megfelelő pozíciót.

A debreceni beszéd

— Most pedig rátérek a miniszterelnök debreceni beszédére, amely az egész világ lelkiismeretét fejrátta. Ezt a beszédet várjuk évek óta. Ennek a beszédnek hatása meg volt kifelé is. Meghunyászkodtak a kisantáni államai. Nem merték a miniszterelnök beszédét sajtójukban leadni. Cenzuráltak, lapokat koboztak el. Nagy baj lehet ott, ahol már a magyar miniszterelnök pusztá beszédétől is megijednek. Láttuk, hogy mi lett az eredmény. Genfben a szentgotthárdi ügy egyszerre nem volt nagy eset, az optáns perben pedig megváltozott a hangulat. Bethlen István a debreceni banketten azt mondotta, hogy zsidókérdés nincs, csak szociális és gazdasági kérdés van. Tíz év óta mondom ezt magam is, és ezt nemcsak elfogadom, hanem magamév is teszem. Semmi mást nem akarok, minthogy igit

ez a szociális és gazdasági kérdés legyen megoldva.

Foglalkozott Borbély Macky Emil a frontharcosok megszervezésének ügyével.

A frontharcosok szövetsége

— Amikor a MOVE országos elnökének megválasztottak, feladatul tűztem ki, hogy a lövészek és cserkészek mellett megszervezzem az országban szételt frontharcosokat. Nemesak azért, mert kitűnő emberanyagunk, hanem azért is, mert így összefogva őket,

szociális szempontból többet tudunk foglalkozni velük.

Ha egy táborban vannak összegyűjtve, együtt vannak egy hazafias egyesületben, jobban nyilván tudom tartani, hogy az élet-

ben miként helyezkedtek el, mert sajnos, sok van közöttük, aki éhez, fáz, nélkülöz. (Igaz, úgy van!) Azt akarom, hogy ezek a szerencsétlen magyar emberek elhelyezkedést találjanak ebben az országban. Azért ontották a vérüket, azért szenvedtek a házáért, megérdemlik, hogy méltó megélhetést találjanak. A közelmúltban megszervezték a frontharcosok nemzetközi kongresszusát, ahol az összes háborút viselt államok frontharcosai megjelentek. Ott határkérdésről is szó lesz.

Ide még az utolsó Románia és Csehország is elküldi a frontharcosokat,

csak mi nem, mert nálunk nincsenek megszervezve. Igyekeztem a legmagasabb köröknek is tudomására hozni ezt a tényt és kértem, nyugodjanak meg a munkámban, hiszen tudják, hogy

én nem akarok semmitéle puccsot,

csak becsületesen akarok dolgozni, azt akarom, hogy minél több magyart lássak biztos pozícióban, biztos megélhetésben.

Amikor Bethlen miniszterelnök Debrecenben tartotta beszédét, ugyanakkor mi, fajvédők, Gömbös Gyulával Hajduböszörménybe, a Boesky-ivadékokhoz rándultunk le. Mondhatom, sok népgyűlésen vettem részt, de

alig jöttem valahol olyan nagy tömegek hozzánk, mint Hajduböszörményben.

Amikor a gyűlést megnyitottam, talán ugyanabban az órában, amikor Bethlen tartotta beszédét Debrecenben, én úgy éreztem, hogy bennünket csak tempókülönbség választ el. Ezzel is kezdtem beszédemet, hogy lélekben nem vagyunk távol egymástól, mert hiszen mi is azért küzdünk, amiért ő: a nemzetért, hazánkért, tehát igen kicsi különbség van köztünk. Ő is azt csinálja, amit mi csinálunk.

Borbély Macky Emil nagy beszédét a miskolciak ezreinek tomboló lelkesedése követte.

Halló itt a tavasz!

Siessen udvarát parkiroztatni, mert most a legolcsóbb. **Kertrendezést, parkirozást és minden kertműveléssel munkát izlésesen, mindonkinél olcsóbban készít**

SZEGEDI kertépítő

Telep: Kiskegyesi út 30. Telefon 12-30.

HIREK

1928 március 17 (Szombat)

Prot.: Gertrud Kath.: Patrik

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Időjárás: Tulnyomóan derült és főleg éjjel hideg idő, a déli részeken esetleg havazással.

Városi muzeum 9—12-ig 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak Kossuth (Piac-u. 30.) Nap, (Piac-u. 3.) Isteni Gondviselés (Petőfi- és Teleki-u. sarok) II. Rákóczi Ferenc (Kül-sővásártér 1.) Csillag (Árpád-tér 1.) Mátyás király (Nyilas-telep, Márton Kálmán-u. 1.)

Vasárnapi istentiszteletek

Istentiszteleti rend a református templomban:

Nagytemplomban d. e. 9 órakor Hegedűs Kálmán, d. e. 11 órakor dr. Révész Imre. Fél 1 órakor Kovács János. D. u. 5 órakor Kardos Lajos. — Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor Baja Mihály, d. u. 5 órakor Madar Zoltán. — Árpád-téren d. e. 10 órakor Magyar Bertalan, d. u. 2 órakor Magyar Bertalan. — Ispótyai-templomban d. e. 10 órakor Molnár Ferenc, d. u. Thomay Dezső. — Homokkertben d. e. 10 órakor Márki Kálmán. — Kéfi, leánynevelő intézetben prédikál Szele Miklós, ágendázik Török Tibor. — Kollégium-oratóriumban d. e. 11 órakor dr. Lencz Géza. — Nyilas-barakk d. e. 10 órakor Bagdy Dániel. — Nyilastelep d. u. 3 órakor Koláth Pál. — Csapókerben d. u. 3 órakor Vencsei Lajos. — Tanyákon: Köselyszeg: Konrad Zoltán. Fancsika: Vajda László. Nagy-cserén: Mezei Béla. Szombaton d. u. 3 órakor vagongyár: Halász András.

Az evangélikus templomban

az istentiszteletet f. hó 18-án, vasárnap d. e. 10 órakor Farkas Győző lelkész tartja. Orgonaszólót előad Sugár Viktor orgonaművész. D. u. 5 órakor orgonahangverseny. (Az egyházi adó esedékes és mielőbb befizetendő.)

ÉME választmányi ülés

Buday Dezső országos társelnök Debrecenben

(A Hajduböszörményi tudósítójától.) Az ÉME debreceni csoportja ma, 17-én szombaton d. u. 3 órakor a Kálvintér 13. szám alatti helyiségében fontos tárgyú választmányi ülést tart. Az ülésen megjelenik Buday Dezső országos társelnök is. Az elnökség kéri a választmányi tagok pontos megjelenését.

A MANSz Erzsébet énekkar hangversenye.

Az ország első női dalárdája, a MANSz Erzsébet énekkar március 31-én rendezti a Zenedében hangversenyét, amely elé méltán tekint a legnagyobb érdeklődéssel a város zenebarát társadalma. A magas nivóju estélyen, amelyre máris lázasan folynak az előkészületek, a kitűnő Forray karnagy által dirigált énekkaron kívül fellépnek Bergmanné Wolff Gitta, F. Hajdu Boriska, Csürös Ferike és még nagyszámu kiváló képességű műkedvelő. A nagyszabásúnak ígérkező koncertről legközelebbi számunkban részletesen fogunk beszámolni.

— Kombinált terítőket, függönyt, ágytakaró garnitúrákat, párnalámpaernyő montirozást, monogrammozást, szesz-relief és olajfestést és minden díszmunkát jutányosan készítenk. Vidéki megrendelést elfogadunk. Címem „Csipkeüzletben” Plac-utca 16. megtudható.

Bor, Likör, Konyak

husvéti locsoló, tojás, báránycák, nyulak, dióbél és más elsőrangú minőségben kapható a

Hangya

összes üzleteiben.

A MAGYAR MÉRNÖKÖK ÉS ÉPÍTÉSZEK NEMZETI SZÖVETSÉGÉNEK KÖZGYÜLÉSE

A Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége debreceni osztálya március 18-án, vasárnap fél 11 órakor az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga debreceni osztálya József kir. herceg-utca 16. szám alatti helyiségében tartja V. évi rendes közgyűlését. Targysorosa: Elnöki megnyitó. Működési jelentés az 1923—27. évekről. Tisztújítás. Válsztandó: elnök, alelnök és jegyző 1928—1932-re; 3 működő bizottsági tag 1928—30-ra; és 2 működő bizottsági tag 1928—1929-re. Indítványok. A közgyűlés előtt március hó 17-én, szombaton este fél 9 órakor családias összejövetel a „Gambrinus” étterem (Ferenc József ut 26—28. sz.) külön helyiségében.

A közgyűlésen a szövetség központját Papp Béla erdőmérnök, min. tanácsos fogja képviselni, aki a szövetség elmúlt évi országos működéséről fog beszámolni. A közgyűlés fontosságban kiemelkedik a rendes évi közgyűlések közül, amennyiben a lelépő és ez alkalommal újból meg nem választható tisztikar fog a szövetségi osztály első öt évi működéséről beszámolni. A működő bizottság a megürülő tisztségekre a következőket jelölte: elnökül Balás Károly korm. főtanácsost, alelnökül Békó Albert min. tanácsost, titkáru Wollinay József felügyelőt.

— **Ismét ebzárlat.** Debrecen város közgazgatósági hatósága az előfordult veszteségi esetek folytán a város V-ik állateg. körzet egész területére (Debrecen sz. kir. város belterületén és az azzal közvetlenül összefüggő kertesekben és külterületeken, Nagyerdő és Pallagi gazdasági akadémia) három hónapig tartó ebzárlatot rendelt el. Ez alatt az idő alatt minden kutya kötvé tartandó, az uton és utcán pedig szájkosárral, csak pórázra vezethető.

— **Ma már mindenkinek szüksége van a reklámra.** — a reklám hatása elől senkinek sem lehet elzárkózni. Erdős József kollégánk Budapest VII., Vitéz utca 2. sz. alatt most nyitotta meg modern hirdetési irodáját, hol a reklám minden válfaját kultiválja. Erdős József egyike azoknak, aki a reklámzakerlát a legalaposabban érti, a legnagyobb vállalatok reklámirányítója, ötletes hirdetési szövegei közfelhívást keltenek, és komoly reklámtanácsai a hirdetőknél busás hasznot hoznak. Bármely lap részére vállalt hirdetést és a legminimálisabb haszonnal megelégszik. A megye közönsége figyelmébe ajánljuk Erdős József új vállalkozását.

— **Élőgyártás, üvegszolgálat, kirakatok ültetése, autók, autóbusz üvegezése** Szikvits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

— **Orvosok figyelmébe!** Sary-Földessy: Recipe könyv most jelent meg. Ára 4 pengő, kapható: Csáthy egyetemi könyvkereskedésben Piac-utca 8. Telefon 2—96.

— **A HAJDUFÖLD szerkesztősége,** kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg-utca 16. sz. alá költözött. Szerkesztőség és nyomda telefonszáma 3—47, kiadóhivatal telefonszáma 3—48.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében

Piac utca 10 (Bikával szemben.)

— **Rádió-műsor.** Március 17. Szombat, Budapest, D. e. 9.30, 12 és d. u. 3: Hírek, közgazdaság, 11: Grafolohangverseny, 1: Időjárás- és vízállásjelentés, 4.15: Mojzer Imre, a m. kir. munkásbiztosító felsőbb bíróság ítélembírája: „A munkásbiztosításról, az új törvénnyel kapcsolatban”, 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, mozik műsora, 5: Irodalmi délután, 5.40: Koródy Gyula és zenekarának hangversenye, 7: Szohor Pál főjegyző felolvasása: Nyiregyháza-ról, 7.35: Az Első Budapesti Citerakör hangversenye, 8.40: Oratórium-est a Zeneművészeti Főiskolából, 10.15: Pontos időjelzés, hírek. Utána Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld. Bécs (517.2 és 577) D. u. 4: Hangverseny, 5.40: Előadó-est, 7.45: Müllner-Osterreicher: Johann Nestroy. Dalkételek-előadás, Utána tánczene. Berlin (483.9) D. u. 4.30: Szórakoztató zene, 8: Lehár: Luxemburg grófia. Operettelőadás, 11: Tánccóra, utána tánczene. Boroszló (322.6) D. u. 4.30: Szórakoztató hangverseny, 8.10: Vig előadó-est, Utána tánczene, 11: Tánccóra, utána tánczene. Majna-Frankfurt (428.6) D. u. 1.30: Hangverseny, 3.30: Német dalok, 8.15: Régi kamarazene, 11: Tánccóra, utána tánczene. Prága (348.9) D. u. 4: Marionett-színház, 5: Hangverseny, 7.15: Lehár: Paganini: Operett előadás, 10.25: Tánczene. Róma (450) D. u. 5.30: Ének- és zenekari hangverseny, 9: Színházi előadás közvetítése, London (361.4) D. u. 2: Hangverseny, 8.45: Ir zene, 9.30: Ir ünnepi hangverseny, 10.35: Tarka-óra, 11.30: Tánczene.

— **Jön: Királyok királya!**

— **Egyetemi istentisztelet a kollégiumi oratóriumban.** A debreceni Bethlen Gábor Kör vasárnaponként d. e. 11 órakor a kollégiumi oratóriumban egyetemi istentiszteletet tart s az igét egyetemi professorok hirdetik. Vasárnap március 18-án, március 15. emlékére hazafias istentiszteletet tart a kör s igehirdetőnek dr Lencz Gézá, a teológia dékánját kérte fel. Szombaton, március 17-én este 8 órakor ismerkedő-est lesz műsorral összekötve. Ennek az estének komoly megbeszélései lesznek a tájékoztatók az új munkához, mely hivatva van egy komoly öntudatu, egyetemi diákélet kialakítására.

Riskó Béla
angol és francia női divattermék
Piac-utca 26. szám alól
Kossuth-utca 3. alá
Bejárat Piac-u. 22--24. helyezte á.
Telefon: 683. szám.

Dughagyma,
gazdasági- kerti- és virágmagvak,
permetezőszerek megérkeztek a
„HANGYA” összes üzleteibe.
Kékkő és Raffia
előjegyzések megkezdődtek a legolcsóbb napi árakban.

— **Bambuszudat kér Debrecenből a Ludovika Akadémia.** A Ludovika Akadémia vezetősége megkeresést intézett Debrecenhez, hogy a városi kertészetben tenyésztő bambuszudatból adjanak 25 tővet, melyet az Akadémia kertjében, a tópartra akarnak elültetni. A városi tanács értesítette az Akadémiát, hogy Debrecenben nem terem bambuszudat, ellenben a kertészet olasz-nádjából szívesen küld 25 tővet.

— **A téli tanfolyam záróvizsgálja az iparostanonc iskolában.** Az iparostanoncskola téli tanfolyamának záróvizsgálja március 31-én lesz. Erre a városi tanács Csűrös Ferenc tanácsnokot küldötte ki s ugyanakkor 150 pengőt adott jutalmakra.

— **A tanács megállapította a bikabéret.** A városi tanács közgyűlési felhatalmazás alapján 1928. évre a bikabéret a következőképpen állapította meg. I díjas bikák 275, II. díjasok 225 pengő. Ezek a díjak teljesen azonosok a tevalyakkal. A tanács határozata szerint ezeket a díjakat kapják azok a gazdák is, a kiknek bikáit a lözsgulyába fogják beosztani.

— **Jön: Királyok királya!**
— **Balázs Árpád magyar nótáestje a Bikában szombat este 8 órakor.** Jegyek korlátolt számban még kaphatók: Állóhely 80 fillér, ülőhelyek 1.60, 2.40 és 3.20. Antalfy könyvkereskedésben. Telefon: 612.

Heti befizetéses könyvecskék heti 80 fillértől a Kölesdönös Segélyező Egyletnél válthatók!

— **Legjobb magyar szakácskönyv a T. Kálmánchey Irén: Magyar Lányok hozománya Szakácskönyv, amely egy év alatt 3 ezer példányban fogyott el.** Pár példány még kapható özv. Tűdős Jánosné Debrecen, Rákóczi-utca 7. sz. alatt.

— **A HAJDUFÖLD szerkesztősége,** kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg-utca 16. sz. alá költözött. Szerkesztőség és nyomda telefonszáma 3—47, kiadóhivatal telefonszáma 3—48.

— **Fogászat Debrecen, Szent Anna-u. 6. sz.** A fog orvoslás körébe végo műveleteket, mint fog és gyökérluzás, fogtömés, koronákat, hialakat stb. tömött vagy régt fogso-rokat használhatóvá alakít. Mérsékelt árak részleltetésre is. Vecsey Antal áll. vizsgálóm fogász.

— **Összegezt egy kisleány.** Illés Éva 3 éves kisleányt súlyos égési sebekkel beszállították a gyermekklinikára. Az ügyészség megindította a nyomozást, hogy terhel-e valakit felelősség a kis eány sérülésének előidézésében?

— **Két bicikli karambolja.** A mult héten a Burgondia-utcában két kerékpáros összeütközött. A kihágási bíró Diószeghy Ferencet, aki szabálytalan bajtásával előidézője volt az összeütközésnek, 50 pengő pénzbüntetésre ítélte, ezenkívül 15 pengő kártérítést kell fizetnie Nagy Józsefnek.

— **Jön! Királyok királya!**
— **A vonaton mellbelötte magát.** Péntek reggel a budapesti személyvonat egy biciklist hozott Debrecenbe. Rajeczky Béla 21 éves géplakatossegéd Királyszálláson fel szállt a vonatra s kis időre rá mellbelötte magát. A mentők beszállították a fiatalembert a sebészeti klinikára, ahol megoperálták. Kihallgatása alkalmával nem tudott számot adni, hogy miképen és miért történhetett az öngyilkosság. Ittas fővel szállt fel a vonatra és valószínűleg mómorában követte el tettét.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Szombat délután fél 4 órakor olcsó zóna-előadásul: **A templom egere.**

Szombat este bérletszünet: **A cigány király.**

Vasárnap délután fél 4-kor, mérsékelt árakkal: **Nászéjszaka.** Csak fethlötteknek.

Vasárnap este: **A cigánykirály.**

Hétfőn A) bérletben: **A cigánykirály.**

Kedd A) bérlet: **Hunyady László.** Opera.

Szerda délután 3 órakor ifjusági előadás: **Holnap reggel.**

Szerda este fél 8-kor C) bérlet: **A cigánykirály.**

Csütörtök délután 3 órakor olcsó zóna-előadás: **Egy szegény ifju története.**

Csütörtök este: **Hunyady László.**

Péntek A) bérlet: **A cigánykirály.**

— **A „Hunyadi László” előadásának nagy sikere.** Március 15-én a Csokonai-színház nézőterét olyan díszes és előkelő publikum töltötte be, mely minden tekintetben reprezentálta a magyar Debrecen intellektualis társadalmát. A szebbnél-szebb estélyi toalettek, a diszruhába öltözött tisztikar s a szmokingos urak tömege valóságos teatre-parée-vá avatta az Erkel-opera bemutatóját s ezzel a Hajdúföld évek óta hirdett színház-politikájának adott méltóságát, imponáns elégtételt. A Hajdúföld hirdette éveken keresztül, hogy a Csokonai-színháznak nemzeti kulturmissziója van és nem a közönségnek kell irányítani a színházi programot, hanem a színházi direkción kötelessége, hogy egészséges és magasnívójú előadásokkal irodalmi és zenei életet teremtsen Debrecenben. Liberális oldalról erre azt felelték, hogy ezt a színvonalat nem bírja meg az operettekért s vörös sznlapos darabokért lelkesülő debreceni publikum...

Az eleven cáfolatot megadta a március 15-iki előadás. A közönség természetesen nem a Mersz-e Mária és Utolsó bölények publikuma volt s habár a karzat is zsufolásig megtelt, a földszinten és a páholyokban a régi jó Debrecen uri társadalma élvezte egy magasabb művészi élményadás értékeit, az a társadalom, mely a nászéjszákás daraboktól hemzsegő előadásokon sohasem

szokott megjelenni. Így nem ismeri az operett-mutatványok után felhangzó lábbadozó és karzatüvöltésekkel vegyes viharokat, mégis a „Hunyadi László” közönsége annyira méltányolta K. Voith Ilonka II. felvonásbeli énekszámát, hogy a felvonás végén vastapsot kapott a vendégszereplő Hollayval és Szóráddal, valamint a többi főszereplőkkel együtt csaknem negyedóráig ünnepelelték. Ugyanez a lelkes hangulat nyilatkozott meg a IV. felvonás grandiozus végjelenete után, amikor művészeite úgy elragadta a publikumot, hogy — szokása ellenére — ülve maradt és percekig tapsolt.

Mint a Troubadour és a Carmen előadásain, most is bebizonyult, hogy *igenis van* operai publikuma Debrecennek s az üzleti sajtó most már maga is fanyalagva kénytelen lecafolni önmagát, azt a dühödt hajsztát, amelyet éveken át a direktió félrevezetésével a Hajdúföld ellen folytatott, amikor egymagunkban követeltük *ennek a közönségnek* nevében a kulturát jelentő komoly zenei és drámai programot.

A színházi iroda hírei:

Ma, szombaton délután fél 4-kor, olcsó zóna-előadásul: **A templom egere.** Csapó Mária, Herman Mancsi, Forgács Sándor, László Gyula, Rajz Ferenc, Szigeti Jenő fellépte. Kacagó délután **A templom egere** előadásán!

Este fél 8-kor bérletszűnetben: **A cigánykirály.** Eredeti magyar daljáték 3 felvonásban. A Városi Színház slágere! Szenzáció! Sláger! **A cigánykirály** főszereplői: Elek Ica, Torma Gusztó, Ferenczy Marian, Bihari, Fülöp, Rajz Jancsi, Antók, Szigeti Andor, Virágháthy, Halasiné, Turbók Rózsá, Szigeti Jenő. **A cigánykirály** rendezője: Remete Géza, karnagy: Szathmáry Endre. Uj díszletekkel, remek előadásban kerül bemutatásra! **A cigánykirály** előadásai: szombat, vasárnap este bérletszűnetben, hétfőn A) bérletben, szerdán C) és pénteken B) bérletben! **A cigánykirály** összes előadásaira elővételben kapkodják a jegyeket!

Hunyady László — Erkel híres operája, mely a mostani felújítás alkalmával tomboló tetszést aratott, jövő kedden B), csütörtökön A) és jövő szombaton C) bérletben szerepel műsoron.

A t. bérlők szives figyelmébe! Mivel a vendégszereplő művészek csak bizonyos napokra kaptak szabadságot, a műsort úgy kellett beosztani, hogy a **Hunyady László** a **Cigány király** c. operett-ujdonsággal felváltva kerüljön színre. Tekintettel arra, hogy a színház igazgatósága minden bérlet számára kívánja előadatni a vendégművészekkel a **Hunyady László** operát is, szintugy a **Cigánykirály** ujdonságot, a jövő héten minden bérlőre két bérleti nap jut!

Vasárnap délután fél 4-kor, mérsekelt árakkal a nagyszerű: **Nászéjszaka** c. pikáns francia operett megy Timár Ila, Ferenczy Marian, Torma Gusztó, Antók, Fülöp, Mihályi és Szigeti Jenő felléptével. A **Nászéjszaka** előadására semmi szín alatt se méltóztassék gyerekeket hozni! Jegyváltás.

Bérletbefizetési kérelem. Miután a bérlet harmadik 10 előadásos ciklusa is lejárt, a színház igazgatósága tisztelettel kéri a n. é. bérlőközönséget, hogy a bérlet utolsó tíz előadásos ciklusára esedékes bérletösszeget a színház irodájában befizetni kegyeskedjék. Kitérő tisztelettel: a Csokonai-színház Igazgatósága.

Mozgósínházak közleményel:
Szombat - vasárnap.

VIGSZÍNHÁZ

Világfilm!
Douglas Fairbanks a főszerepben:
Kard és korbács
(„Z” lovag fia)
színmű 8 felvonásban.
Női főszereplő: Mary Astor.

Megelőzi:
CID NŐSÜL
bohózat.

URÁNIA

Kossuth Lajos híres kortársai:

Garibaldi

hősköltemény 12 fejezetben.
Főszereplők: Rina di Lignoro grófnő és Guido Graciosi

Megelőzi:
A 13-as szoba
bohózat

APOLLO

Világattrakció!

Alphons Daudet világhírű „Fromont jun. és Riesler sen.” című regénye nyomán:

A DÉMON

dráma 10 felvonásban
A főszerepekben: Lucie Dorraine, Karina Bell és Szörégny Gy.

Megelőzik:

Órák a Black Bottomból,
Éhenkórász et Cóm.

és
A becsület megalálód
bohózatok.

Jönnék: Lidércfény, Charley őse és Utónálló riportter.

METEORBAN

Vasárnap:

A postarablók

Vadnyugati történet Buck Jones-sel a főszerepben. Megelőzik:

Gyerünk a zöldbe,
Megboldogult nagyságos ur
és
Kalifornia csodavilága.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MŰVÉSZET

Sugár Viktor orgonahangversenye holnap, március 18-án vasárnap délután 6 órakor az ev. templomban. Közreműködnek: Bergmann Gyuláné, Halasi Mariska és Páricsy Pál. Jegyek elővételben Mentze Henrik üzletében.

TESTEDZÉS

Az Atilla újra legyőzte a Bocskayt. Atilla-Bocskay 3:1 (1:1). Március 15-én kupamérkőzés keretében találkozott a Bocskay és Atilla.

Mindkét csapat erősen tartalékosan állt fel. Az Atilla tartalékosai jobban beváltak s végeredményben az Atilla megérdemelten győzött. — Győzelmével az Atilla a következő fordulóban a III. kerülettel találkozik a magyar kupáért, míg a Bocskay kiesett a további küzdelemből.

Ferencváros—Sabaria 3:0.

A DEAC megalakítja old-boy labdarúgó csapatát s ebben az ügyben hétfőn este 7 órakor ülést tart az Egyetemi Körben.

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.85

Budapest 90.85, Berlin 124.17 és fél, New York 519.50, London 2534.37 és fél, Páris 20.43 és fél, Milano 27.42 és fél, Prága 15.39 és fél, Belgrád 9.13 és fél, Bukarest 3.21, Fécés 73.17 és fél, Amsterdam 209.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.85—28, száz belga 79.55—79.85, száz cseh korona 16.89—16—87, száz dán korona 152.90—153.50, száz dollár 569.60—571.60, száz francia frank 22.55—22.75, száz hollandi forint 229.65—230.65, száz lengyel zloty 46—64.30, száz lei 3.51—3.56, száz lira 30.35—30.55, száz német márka 136.50—137, osztrák schilling 80.35—80.70, száz norvég korona 152.05—152.65, száz svájci frank 109.85—110.25, száz svéd korona 153.15—153.75 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszoronás aranyat 23—23.20, az ezüst egykoronást 0.40—0.44, a forintost 1—1.20, az ötkoronást 2—2.30 pengővel jegyezték.

Gabonatőzsde.

A készáru piacon a kínálat tartózkodása miatt csak kisebb tételek cseréltek gazdát. A tiszavideki búzát 32.90—34.20, az egyéb származású búzát 32.80—33.95 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 31.25—31.60 pengő között mozgott.

A termények piacán, mivel a kereslet túlhaladja a kínálatot, az árak fokozatosan emelkednek. A tengerit 26—27.20, a takarfányrúpat 29.30—30.50, a zabot 29.50—30, a sörárpat 32—37 pengővel jegyzik.

A magpiacon a bab és a búkköny iránt tapasztalható élénkbb kereslet. Drágul a köles, amelynek ára budapesti paritásban 23.75—24.75 pengő.

Hirdessen a Hajdúföldben

M. kir. államépítészeti hivatal,
kincstári építmények építési és karbantartási osztálya Debrecen.

457. szám.
1928.

Versenyárgyalási hirdetmény

1. A nyírbátori m. kir. honvéd gyalogsági laktanya tereprendezéséhez szükséges föld és akácerdő irítási munkák biztosítására f. évi április hó 4 én d. e. 10 órakor a fenti építési osztály irodájában (Debrecen, Péterfia laktanya) nyilvános egyszételes versenyárgyalás tartatik.

2. A munkálatokra vonatkozó kiegészítő irítási irást, ajánlati űrlap, tervek, költségvetések, a részletes szállítási és munka feltételek fenti építési osztálynál (Debrecen, Péterfia-laktanya) és pedig az összmunkákra 3 pengő (azaz három pengő) lefizetése ellenében hétköznapokon 11 h-tól 3 h-ig átvethetők, illetve ugyanott díjmentesen másolatba vehetők.

Ugyanott megtudhatók a bánatpénz letételére és szállítói képesség igazolására vonatkozó feltételek is. Debrecen, 1928 március hó 13 án.

M. kir. államépítészeti hivatal,
Debrecen kincstári építmények építési és karbantartási osztálya.

O
L
C
S
Ó

árainkkal

megbízható

minőségű
áruinkkal

a
legjobbat
nyújtjuk
vevőinknek.

Hajdusági
ruhaáruház

Piac ucca
67. szám.

APROHIRDETESEK

A legkisebb hirdetés 10 szögig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasnap a legkisebb hirdetés 10 szögig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vasnapos hetükkel nyomott sajak duplán számítatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐNKET,
 hogy az apróhirdetések díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság rovat díja kétszeres) vagy készpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS

JELIGÉS LEVELET
 csak délelőtt 11 és 12 óra közt ad ki a kiadóhivatal.

Szórakozás
 céljából szeretnék szolid fiatallemberrrel megismerkedni. Levelet „Kék ibolya” jeligére kiadóba kérek. 222

Szolid
 ismeretség céljából, szolid urileánnyal szívesen leveleznék. Levelet „Szeretném, ha szeretnének” jeligére kiadóba. 200

HÁZASSÁG

Minden
 jó tulajdonságom meg van, hogy boldoggá tegyek egy finom lelkű uriembert. Ilyent keresek házasság céljából. „Apanage van 46” jeligés levelet kiadóba. 241

Önálló
 30 éves magántisztviselő megismerkedne szórakozás, kirándulás, esetleg házasság céljából urieánnyal. Levelet „Sportlady” jeligére kiadóba kérek. 202

LAKÁS

Kiadó
 egy üzlet és egy timárműhelyhelyiség. Árpád tér 26. 1295

Két
 szobából álló udvari helyiség orvosi rendelőnek vagy irodának alkalmas kiadó április 1-re. Péterfia 61. 1296

Butorozott
 utcai szoba központban április 1-re kiadó. 1298

Király kávéi
 mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11.

Négy szoba,
 előszoba s mellékhelyiségekből álló modern lakás május elsejére kiadó. Rákóczi-u. 8. sz. 1276

ELADÁS

Rövidzongora,
 méhkaptárak, előszoba ablakok (mellégágyra is alkalmas) eladók. Sesztina-utca 8. 560

Eladó
 nagy ablakok és egy ajtó, jó egész új fegyverállvány. Cím Szent Anna-utca 22. I. ajtó. 558

Eladó
 2 drb. használt hencser. Ispótyá-u. 13. sz. 556

Hajdunánás
 Büdzentmihály közt fekvő tedelyi gyógyfürdő betegség miatt eladó. Kedvező feltételek. Vasuti megálló. Méhészeknek kiválóan alkalmas. — Eisöbrangu méh egelő. Büdzentmihály, Kiss Andras. 557

Zamatos
 ébor literje 1 P 30. Csapó 27., az udvarban Szathmárinál. 552

Butorok,
 tükkör, hintaszék, Schöberl-ágy, szőnyegek, lámpák, takaréktűzhely, kerti-butor, fürdőkád eladó. Péterfia 35. 1281

Eladó
 egy nagy irodai álló íróasztal, esetleg elcsereleinék rendez íróasztallal. — József kir. herceg-u 16. 511

AJANLAT

Mangalica
 tenyészetemből még 8 drb 14 hónapos prima tenyészkan kapható. Engel Piac-utca 52. ékszerüzlet. 1303

A

Hajdúföld

szerkesztősége és kiadóhivatala
József kir. herceg-u. 16.
 szám alá költözött.

Telefonszámok:
 Szerkesztőség és nyomda 3-47.
 Kiadóhivatal 3-48.

Épület- és butorvasalások, fournérok
BÉSZLER LAJOS-
 nál Széchenyi-utca 2. szám.

Bikszádi gyógyforrásvíz

gyomorfájás, nehéz emésztés,
 gyomorégés ellen a legjobb.

SIRKÖVEK

minden kivételben olcsón,
 részletfizetésre is
 beszerezhetők

Hunyadi-u. 14.

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

1 db fejmosó SAMPON 10 fill.
 6 db vélelél 1. 12 db-nál
 3 Sampon ingyen.
 1 db Mandula vagy Virágszappan 24 fill.
 1 db angol vagy borotvaszappan 24 fill.
 1 Savoly aropuder 32 fill.
 1 Dióolaj vagy brillantin 44 fill.
 TÓTH EMIL drogériájában
 Debrecen, Bathányi-utca 19. sz.

Sirköveket Harkányi. és Pivér
 készít, Piac-u. 85

Megszünik

a Piac utca 12. szám alatti
 fióktüzetem. Raktáron levő
 összes női divat és rövidáru
 cikkeket mélyen lezállított
 árral árusítom. Berendezés
 eladó részletekben is.
 Ifj. Molnár Lukács.

Kovács Gyula
 vaskereskedő Debrecen,
 Fő-utca 17. sz. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tüskés huzalok, ekék,
 eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok,
 villák, gereblyék és mindenféle vasáruk
 olcsón kaphatók! ==